

UITWERKING VROEGSIGNALERING

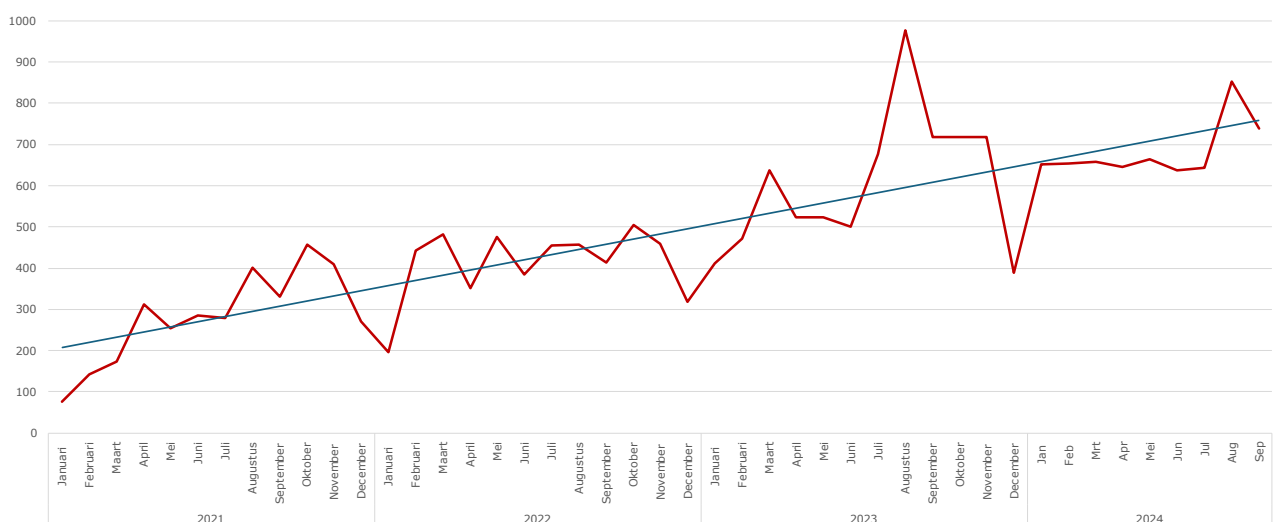
Aanleiding

In 2021 is vroegsignalering opgenomen in de Wgs en daarmee een wettelijke verplichting geworden. De uitvoering van de Wgs is door de vijf gemeenten belegd bij de RDWI en sinds 2021 voeren wij deze wettelijke taak uit. Vroegsignalering is een preventief instrument door het opsporen van beginnende betalingsachterstanden en heeft daarnaast een signalerende functie. Maandelijks krijgen we vanuit de wettelijke vaste lastenpartners¹ (ook wel signaalpartners genoemd) vroegsignalen door van inwoners met (beginnende) betalingsachterstanden. Regelmatig worden inwoners met beginnende betalingsachterstanden gevonden, waarbij alreeds problematische schulden zijn ontstaan bij andere type schuldeisers. Door zo vroeg mogelijk betalingsproblemen te signaleren, proberen we deze inwoners te bereiken en onze hulp aan te bieden.

In de praktijk zien we dat we inwoners soms snel en gemakkelijk kunnen helpen met het treffen van een betalingsregeling, treffen we soms inwoners aan met grote(re) schulden bij andere schuldeisers of slaan inwoners onze hulp af om vervolgens, zodra zij er klaar voor zijn, alsnog contact met ons op te nemen voor hulp en begeleiding. De effectiviteit van vroegsignalering is lastig te kwantitatief meten, omdat er regelmatig een langere periode zit tussen onze eerste contactpoging vanuit vroegsignalering en de acceptatie van ons hulpaanbod. Hier gaat in sommige gevallen wel meer dan 1 jaar over heen. Dit heeft te maken met het taboe en de schaamte die heerst rondom het hebben van geldzorgen en/of (problematische) schulden.

De afgelopen jaren zien we een sterke stijging van het aantal maandelijks gemelde vroegsignalen. Dit komt onder andere doordat het aantal signaalpartners is uitgebreid. Naar verwachting worden in de toekomst ook andere type signaalpartners toegevoegd, zoals de Belastingdienst, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en hypotheekverstrekkers. We verwachten dat het maandelijks aantal signalen in de komende jaren verder sterk zal stijgen.

Waar we in 2021 gemiddeld 250 signalen gemeld kregen per maand, is dit in 2024 (januari tot en met september) gestegen naar gemiddeld 650 signalen per maand.

Grafiek: Aantal maandelijks gemelde vroegsignalen tussen januari 2021 en september 2024

¹ De vaste lastenpartners zijn de zorgverzekeraars, verhuurders/woningcorporaties, energiebedrijven en het waterbedrijf.

De daadwerkelijk benodigde tijdsinzet op vroegsignalering vraagt om een ophoging van de beschikbare formatie

Met de start van vroegsignalering in 2021 is de inzet toentertijd ingeschat op 0,72fte. De gemeenten compenseren de RSD sindsdien voor 0,8fte voor vroegsignalering. In 2024 hebben we vroegsignalering intern tegen het licht gehouden en in kaart gebracht of onze werkelijke inzet overeenkomt met de vooraf ingeschatte ureninzet. In de onderstaande tabel hebben we inzichtelijk gemaakt welke activiteiten voor vroegsignalering we momenteel kunnen ondernemen binnen de beschikbaar gestelde formatie:

Activiteit	Frequentie	Uren inzet
Matchen incl. inplannen SMS, E-mail	1x per maand	4 uur
Crisismeldingen ophalen, toevoegen aan looplijsten	1x per dag	15 minuten
Looplijsten maken voor 5 gemeenten, incl. communiceren naar lokale sociale teams (telefonisch)	1x per maand	5 uur
Looplijsten definitief maken en communiceren consulent SDV	1x per maand	3 uur
Vooraankondigingen huisbezoek versturen	1x per maand	2 uur
Loopmomenten plannen SDV/ lokale sociale teams plus wijzigingen verwerken	1x per half jaar	12 uur
Huisbezoeken afleggen en resultaat verwerken in systeem	13x per maand	5 uur
Maand afsluiten inclusief controle op openstaande meldingen	1x per maand	2 uur
Contactpersoon Schuldenfunctionaris Rechtbank	1x per week	1 uur
Evaluatie met lokale sociale teams	1x per half jaar	12 uur
Contacten met signaalpartners	1x per maand	4 uur
Onderhoud software	1x per kwartaal	6 uur
Telefoongesprekken n.a.v. hulpaanbod (alleen bereikbaar in ochtenden)	1x per dag	1 uur
Inwoners vooraf aan een mogelijk huisbezoek telefonisch benaderen (50 pogingen per maand)	1x per maand	5 uur
Ontwikkelingen volgen incl. regionale/landelijke bijeenkomsten	1x per kwartaal	6 uur
Totaal		130 uur per maand 30 uur per week

Tabel 1. Ingezette activiteiten voor vroegsignalering binnen de beschikbaar gestelde formatie

Onze daadwerkelijke inzet voor vroegsignalering is momenteel hoger dan waarvoor we gecompenseerd worden. De hogere inzet op vroegsignalering gaat ten koste aan formatieruimte voor andere schuldienstverleningstrajecten. Om vroegsignalering als effectief instrument in te blijven zetten, is een verhoging van beschikbare formatie noodzakelijk.

In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt welke activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om vroegsignalering effectief uit te voeren:

Activiteit	Frequentie	Uren inzet
Huisbezoeken bij zeer zorgelijke signalen	1x per week	4 uur
Vroegtelefoon iedere dag op kantoor tijden bereikbaar en contacten administratie afhandelen	1x per dag	5 uur
Inwoners vooraf aan een mogelijk huisbezoek telefonisch benaderen (100 pogingen per maand)	1x per maand	5 uur
Totaal		231 uur per maand 58 uur per week

Tabel 2. Minimaal noodzakelijke ureninzet vroegsignalering

Uitwerking per gemeente

Noodzakelijke inzet vroegsignalering (+0,8fte)

Zoals aangegeven dient de beschikbare formatie voor vroegsignalering verhoogd te worden met 0,8fte. Dit is de correctie die minimaal nodig is om vroegsignalering effectief uit te voeren, zoals wettelijk is bedoeld. In dit scenario hebben we de ruimte om de minimaal noodzakelijk inzet op vroegsignalering in te zetten, zodat de preventieve en signalerende functie van vroegsignalering kan worden bereikt.

Dit brengt het volgende kostenoverzicht per gemeente met zich mee:

	€	Verdeelsleutel 2025
Bunnik	3.500	5,30%
De Bilt	13.700	21,10%
Utrechtse Heuvelrug	14.100	21,70%
Wijk bij Duurstede	5.800	8,90%
Zeist	27.900	42,90%
Totaal	65.000	100%

Tabel 4. Kostenoverzicht per gemeente